

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย ดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

#### ขอบเขตของการวิจัย

##### ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย  
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 101 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2565 ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดกลาง ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ประกอบด้วย นักเรียนจากโรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ จำนวน 59 คน และนักเรียนจากโรงเรียนบ้านเนินตาล จำนวน 42 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย  
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรม และกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยระยะที่ 2 การใช้ชุดกิจกรรม ดังนี้  
กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 59 คน ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ โดยใช้วิธีการเลือกแบบ

เจาะจง แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเพื่อจัดเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม 3 คน กลุ่ม 9 คน และกลุ่ม 47 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยระยะที่ 2 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านเนินศาล โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

#### การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม ได้แก่ กระจายน้อยน่ารัก ค้างคาวแม่ไก่ ดั่งกว้าง เลาะป่าชายเลน และไปเที่ยวตลาด

2. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านภาษาไทย จำนวน 10 แผน

3. แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

4. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรม (One Group Pretest - Posttest Design) มีลำดับขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ประสานติดต่อผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัย  
2. ประชุมนิเทศนักเรียนเพื่อชี้แจงจุดประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรม บทบาทของนักเรียนในการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม และระยะเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

3. ทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านภาษาไทย โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ใช้เวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง

5. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมและแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ดำเนินการทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ซึ่งเป็นแบบวัดชุดเดียวกับการทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน โดยให้นักเรียนตอบแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 16 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยการคำนวณหาค่าร้อยละของประสิทธิภาพของกระบวนการ ( $E_1$ ) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ( $E_2$ )
2. เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน โดยนำคะแนนจากแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำคะแนนเฉลี่ยมาทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Samples)
3. วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบและแปลผลกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

#### สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม ได้แก่ กระจายน้อยน่ารัก ค้างคาวแม่ไก่ ด้วงกว้าง เลาะป่าชายเลน และไปเที่ยวตลาด ซึ่งชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ประสิทธิภาพแบบกลุ่ม และประสิทธิภาพแบบภาคสนาม เท่ากับ 82.00/83.35, 84.00/85.55 และ 84.09/85.96 ตามลำดับ
2. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีทักษะการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้
3. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.15

## อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประเด็นค้นพบสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พบว่า ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยออกแบบให้ครอบคลุมองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อกิจกรรม 2) คำชี้แจง 3) เนื้อหาสาระและสื่อ 4) การดำเนินกิจกรรม และ 5) การประเมินผล สำหรับจัดกิจกรรม 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมกระดาษน้อยน่ารัก ค้างคาวแม่ไก่ ดั่งกว้าง เลาะป่าชายเลน และไปที่เขตรวด เมื่อทดสอบประสิทธิภาพ พบว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ประสิทธิภาพแบบกลุ่ม และประสิทธิภาพแบบภาคสนามเท่ากับ 82.00/83.35, 84.00/85.55 และ 84.09/85.96 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการกำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมชัดเจน และดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตอนตามแนวคิดของชัยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 123) ในการสร้างและออกแบบเนื้อหาสาระแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การใช้เพลง การใช้ภาพ การเชื่อมโยงระหว่างภาพและข้อความ เน้นการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ในด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรม ผู้วิจัยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้วออกแบบและจัดเรียงลำดับเนื้อหาของกิจกรรมจากง่ายไปยาก รวมถึงเลือกใช้เนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนจึงช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านหลังเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยฉัตร ศรีสุราช (2561 : 613) ที่พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิง จังหวัดตราด โดยดำเนินการพัฒนาอย่างมีระบบ ใช้วิธีการที่เหมาะสมและคำนึงถึงการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพบว่า แบบฝึกทักษะนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.16/88.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑา วิริยางกูร และคณะ (2565 : 299 - 300) ที่พบว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยตามขั้นตอนและวิธีการที่เหมาะสมทำให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.00/81.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน ที่พบว่า นักเรียน

ที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีทักษะการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน การออกแบบกิจกรรมเป็นลำดับ ต่อเนื่อง เป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่อเนื่องจากง่ายไปยาก และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อนำชุดกิจกรรมนี้มาบูรณาการร่วมกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐานที่มีลำดับการจัดการกิจกรรมที่พัฒนาการทำงานของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา ส่งผลให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง จึงสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะการอ่านได้ดีขึ้น ทั้งนี้ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ควรดำเนินการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) อุ่นเครื่อง (Warm - up) โดยใช้กิจกรรมที่ทำให้สมองตื่นตัว เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ เช่น การแสดงท่าทางประกอบเพลง การใช้กิจกรรม Brain Exercise โดยการวาดภาพ ลากเส้นตามแบบที่กำหนดไว้ 2) ขี่นำเสนอความรู้ (Present) การนำเสนอความรู้ (การสอน) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเสนอความรู้ใหม่ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจด้วยการฟัง การดูและการพูด เช่น ข้อความที่มีภาพเป็นองค์ประกอบ การใช้เพลงที่สอดคล้องกับบทเรียน เป็นต้น 3) ขี่ลงมือเรียนรู้-ฝึกทำ-ฝึกฝน (Learn-practice) โดยใช้กิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม เน้นการลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากบทความหรือแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะแสดงท่าทางประกอบเพลง เล่นเกม รวมถึงเปิดโอกาสให้นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการอ่านและการเขียนโดยกำหนดงานและกิจกรรมให้ชัดเจน 4) ขี่สรุปความรู้ (Summary) โดยส่งเสริมให้นักเรียนนำประสบการณ์ทั้งหมดจากการเรียนรู้มาสรุปรวบยอดเป็นความรู้ ครุมีบทบาทสำคัญในขั้นนี้ เนื่องจาก เป็นผู้ตรวจสอบผลการเรียนรู้ และปรับแก้ไขให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ 5) ขี่ประยุกต์ใช้ความรู้ (Apply) มุ่งเน้นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ชิ้นงานที่ครอบคลุมหมายให้และแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยมีมอบหมายเป็นงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของญาณี ไชยวงศา (2556 : 72) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐานซึ่งประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขี่สร้างความสนใจและประสบการณ์ 2) ขี่ปฏิบัติกิจกรรมการฟัง การดู และการพูด 3) ขี่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและการเขียน 4) ขี่เชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ และ 5) ขี่สะท้อนผลการเรียนรู้และการวัดประเมินผล รูปแบบการเรียนรู้นี้ช่วยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

และมีความคงทนในการอ่านและเขียนภาษาไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตยากาญจน์ อินทร์พิทักษ์ (2562 : 158) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา มีความสามารถในการอ่านคำภาษาไทยโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.44 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่กำหนดไว้

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.15 ทั้งนี้เนื่องมาจาก การออกแบบชุดกิจกรรมคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ และบริบทของนักเรียน ผู้วิจัยคัดเลือกคำพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาจากความง่ายและความสอดคล้องกับบริบทของนักเรียน แล้วนำมาออกแบบเป็นประโยค ข้อความ บทความ เรื่องราวที่สอดคล้องกับบริบทของนักเรียน เลือกใช้ภาพประกอบ ตัวหนังสือที่ชัดเจน จึงส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจที่อยากจะเรียนรู้ นอกจากนี้ในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถ ใช้น้ำเสียงและท่าทางที่ไม่ทำให้นักเรียนหวาดกลัว นักเรียนจึงเกิดความไว้วางใจ และเปิดใจที่จะเรียนรู้ เกิดความรักและสนใจเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาถิ่นของตนเอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพันธ์ เวชตง (2561 : 73) ที่พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.39$ , S.D. = 0.68)

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะดังนี้

#### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน เป็นอย่างดีก่อนการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้การดำเนินการเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุด
2. ครูผู้สอนควรสำรวจและสร้างความเข้าใจสภาพพื้นฐาน ระดับความสามารถของนักเรียน และให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีความถนัด

แตกต่างกัน การทำกิจกรรมบางกิจกรรม นักเรียนบางคนประสบความสำเร็จ ขณะที่บางคนต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้ครบถ้วนตามที่ออกแบบไว้ เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

3. คุณลักษณะและบุคลิกภาพของครูผู้สอนมีผลต่อการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย กล้าคิด กล้าลงมือปฏิบัติ เปิดโอกาสในการซักถามและตอบข้อสงสัยของนักเรียน

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

2. ควรศึกษาและวิจัยเพื่อออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน หรือทักษะการสื่อสารภาษาไทย